Position paper 2025 | Altijd daar als het moet

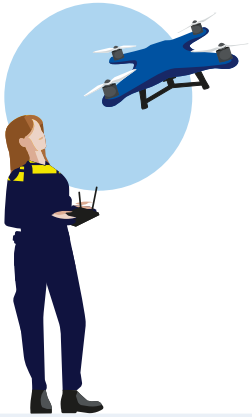
WAT DE POLITIE NODIG HEEFT

1

Minimaal 350 mln om de strijd tegen criminaliteit niet te verliezen, het maatschappelijk vertrouwen te behouden en een goede werkgever te blijven.
→

2

De politie vraagt ruimte en vertrouwen om samen met de lokale gezagen keuzes te maken binnen de politiebegroting waarover actieve en transparante verantwoording zal worden afgelegd.
→

Wat Nederland terugkrijgt

Een politie die er is en levert, in de wijk en online. Een politie die successen blijft boeken en voorbereid is op morgen. Een politie die stevig staat, juist als de samenleving daarom vraagt.

3

De politie vraagt daarom stabiliteit en continuïteit in beleid en financiering, zodat de politie haar veranderkracht kan inzetten waar het écht nodig is.
→

Centrale Ondernemingsraad

OPENBAAR MINISTERIE

Regioburgemeesters

Altijd daar als het moet

De politie is er als het erop aankomt. De politie rolt criminele netwerken op, beschermt onze vitale infrastructuur en staat klaar als je hulp nodig hebt. Online boekt de politie grote resultaten: van het kraken van cryptocommunicatie tot het oprollen van complete netwerken op het darkweb. En de politie zorgde er mede voor dat de NAVO-top in Den Haag veilig en ongestoord kon plaatsvinden. Dit zijn een aantal zichtbare successen, terwijl al het dagelijkse politiewerk onverminderd doorgaat. Dag en nacht wordt er noodhulp verleend, worden aangiftes opgenomen en verkeersongevallen afgehandeld. Politiemensen zijn altijd daar als het moet.

Maar de druk neemt toe. Er komt steeds meer op de politie af. Geopolitieke spanningen vinden hun weg naar onze straten. Jaarlijks worden duizenden demonstraties begeleid, zodat burgers vrij hun mening kunnen uiten. Ondermijnende criminaliteit komt steeds dichterbij: ruim 1.100 keer per jaar worden buurten en gezinnen opgeschrikt door explosies. Criminelen verplaatsen hun activiteiten naar de digitale wereld. Elke maand zijn er 800 incidenten van helpdeskfraude door oplichters, waardoor mensen niet alleen hun spaargeld maar ook hun gevoel van veiligheid verliezen.En bij de 15.000 incidenten met personen met verward gedrag die elke maand plaatsvinden, is de politie het vangnet. Niet omdat het politiewerk is, maar omdat vaak de juiste zorg ontbreekt en er niemand komt als de politie niet komt.

De politie is onmisbaar, maar het fundament onder de organisatie kraakt. Zonder extra investeringen ontstaat een onvermijdelijk tekort van minimaal € 350 miljoen.

De politie is een ankerpunt in een onrustige samenleving. Burgers vertrouwen erop dat de politie aanspreekbaar en aanwezig is, dat er recht wordt gedaan en dat criminelen worden opgespoord en gepakt. Om als politie verbonden, vaardig en vastberaden te blijven, zijn extra middelen nodig en meer ruimte om die effectief in te zetten. Het vertrouwen in de politie is hoog en stabiel. Dat is een groot goed dat te danken is aan politiemensen die zich dag in dag uit inzetten om Nederland veilig te houden. Zij worden niet gedreven door cijfers of regels, maar door iets fundamentelers: de wil om er te zijn als het ertoe doet. Hun werk maakt het verschil tussen chaos en orde, tussen angst en geborgenheid, tussen onrecht en gerechtigheid.

Het behoud van dat vertrouwen is niet vanzelfsprekend. De politie moet zich voortdurend aanpassen en criminelen telkens een stap voorblijven. Alleen zo blijft Nederland weerbaar tegen fysieke en digitale aanvallen, van zowel criminelen als statelijke actoren. Zonder extra middelen staat de veiligheid in Nederland en de maatschappelijke positie van de politie op het spel. Wij als Regioburgemeesters, Openbaar Ministerie, politie en Centrale Ondernemingsraad willen dat voorkomen en het fundament onder de politie verstevigen.

De realiteit nu

Dit jaar bestaat de politie als één landelijke organisatie twaalf jaar. In die periode heeft de politie grote veranderingen doorgemaakt en hebben verschillende kabinetten geïnvesteerd in urgente thema's, zoals de aanpak van cybercrime en bewaken en beveiligen. Dat was belangrijk om de politieorganisatie beter aan te laten sluiten op de huidige tijd. Maar met het extra geld nam ook het aantal extra taken toe, terwijl structurele tekorten maar deels werden opgelost waardoor de tekorten bleven oplopen.

In eerdere position papers politie[1] (in 2021 en 2023) is erop gewezen dat deze structurele tekorten niet oneindig vooruitgeschoven konden worden. Het fundament onder de politie moet steviger. Dat blijkt nu weer. De tijd van structurele tekorten dekken met personele onderbezetting is voorbij. De politie kan met de huidige middelen de huidige en toekomstige crime change niet bestrijden en de unieke positie in wijken en buurten loopt gevaar. Terwijl de politie juist in tijden van onzekerheid haar zichtbaarheid en aanwezigheid on- en offline moet versterken.

Er dreigt op de politiebegroting een tekort oplopend tot €850 miljoen in 2030. De politie zet alles op alles en maakt momenteel al hele scherpe keuzes om dit tekort terug te dringen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het stoppen of vertragen van ICT-projecten. Er worden moeilijke keuzes gemaakt, die niet zonder risico's zijn voor de slagkracht van de politie. Want keuzes in de bedrijfsvoering en de ICT hebben effect op het operationele politiewerk en werken door in de hele strafrechtketen. En zelfs na deze keuzes blijft er een onvermijdelijk tekort over oplopend tot zeker € 350 miljoen[2] in 2030, zoals ook wordt erkend door de minister van Justitie en Veiligheid.

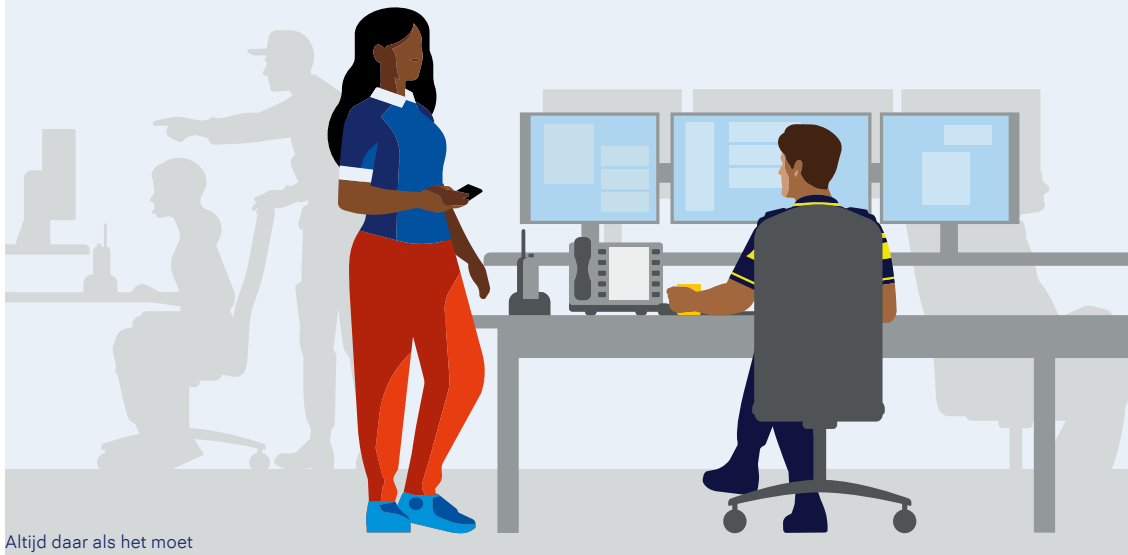
1 Position paper 2023 'Een stabiele basis voor onze maatschappelijke opgaven' & Position paper 2021 'De politie van morgen en overmorgen'

2 Dit bedrag bestaat overwegend uit onvermijdbare kosten oplopend tot € 300 mln. voor goed werkgeverschap, grote kostenstijgingen in de markt voor informatievoorziening en digitalisering, hogere wettelijke verplichtingen voor de verduurzaming van huisvesting en € 50 mln. taakstelling uit de voorjaarsnota 2025. Zie ook het eerste halfjaarbericht politie 2025 (Kamerstukken II 2024/25, 29 628 nr. 1277).

Wat de politie vraagt

Veranderingen van de criminaliteit en toenemende maatschappelijke spanningen raken het werk van de politie. De politie ziet dit niet alleen gebeuren, maar speelt er iedere dag actief op in. Met de strategische agenda 'Stevig staan in deze tijd' bereidt de politie zich voor op de toekomst. Om dat goed te kunnen doen zijn drie dingen essentieel:

1. Extra middelen om het maatschappelijk vertrouwen te behouden, de strijd tegen de criminaliteit niet te verliezen en een goede werkgever te blijven.
2. Ruimte om te kunnen sturen.
3. Verbetering lukt alleen met consistent beleid.

WAT DE POLITIE VRAAGT

1

Extra middelen om het maatschappelijk vertrouwen te behouden, de strijd tegen de criminaliteit, niet te verliezen en een goede werkgever te blijven.

Zonder extra middelen ontstaat op de politiebegroting een tekort van €350 miljoen. Dit tekort kan zonder extra geld alleen worden opgelost door te bezetting te beperken en vernieuwingsprocessen te stoppen. Dat betekent dat uiteindelijk de basis wordt geraakt: de zichtbaarheid, de slagkracht online en de zorg voor politiemensen. Voor burgers betekent dat minder blauw op straat, vaker ‘nee’ bij aangiftes en een politie die minder in staat is om een vangnet te zijn. Om Nederland veilig te houden en de zorg voor onze politiemensen op peil te houden, moet in ieder geval de meest prangende tekorten in de politiebegroting worden opgelost. Daarvoor is minimaal € 350 mln. nodig. Dit is een absolute ondergrens, omdat alle ‘makkelijke’ keuzes al zijn gemaakt en de politie geconfronteerd blijft worden met stijgende kosten. Met name de informatievoorziening is daarbij een onzekere factor, omdat digitale systemen en opsporingstechnologie steeds duurder worden. En die duurdere ICT mag niet ten koste gaan van de zorg voor politiemensen, zij moeten gezond de eindstreep kunnen halen. Voor de toekomst is het noodzakelijk dat de bekostiging van de politie meebeweegt met de groei van de bevolking, inflatie en de complexiteit van criminaliteit, zodat de basis op orde blijft.

Hiernaast moet de weerbaarheid van Nederland omhoog om goed voorbereid te zijn op fysieke en digitale aanvallen van statelijke actoren en criminelen. Dit vraagt om een brede investering in weerbaarheid, die noodzakelijkerwijs ook de politie raakt. Want de politie staat midden in deze opgave en is als eerste aan zet bij sabotage, digitale aanvallen en maatschappelijke onrust als gevolg van ontwikkelingen in de wereld.

WAT DE POLITIE VRAAGT

2

Ruimte om te kunnen sturen.

Politiemensen weten vanwege hun lokale verbondenheid en vakkennis het beste waar geld het meest effectief kan worden ingezet. Nu wordt een groot deel van de politiebegroting vastgezet via rigide normen. Ook sluit het begrip ‘operationele sterkte’ niet meer aan op deze tijd en de politiepraktijk: naast operationele medewerkers zijn ook digitale experts en technologische middelen onmisbaar in de hedendaagse operatie. De politie vraagt daarom ruimte en vertrouwen om samen met de gezagen keuzes te maken binnen de politiebegroting, waarover actieve en transparante verantwoording zal worden afgelegd.

WAT DE POLITIE VRAAGT

3

Verbetering lukt alleen met consistent beleid.

Grote veranderingen vragen tijd en capaciteit. Het bijsturen van instroom en opleidingen, het versterken van (digitale) expertise, het verbeteren van samenwerking met partners: dit kan niet telkens worden ingehaald door steeds wisselende en nieuwe prioriteiten. De politie vraagt daarom stabiliteit en continuïteit in beleid en financiering, zodat de politie haar veranderkracht kan inzetten waar het écht nodig is. Structurele financiering moet geregeld zijn om plannen echt te kunnen realiseren en daarna te kunnen borgen. De politie blijft vanzelfsprekend openstaan voor maatschappelijke ontwikkelingen die om aanpassingen vragen.

Wat Nederland daarvoor terugkrijgt

Een politie die er is en levert, in de wijk én online. Een politie die successen blijft boeken, die niet alleen de gaten van vandaag dichtloopt maar ook voorbereid is op morgen. Een politie die zichtbaar, aanspreekbaar en benaderbaar blijft, die zich flexibel aanpast om criminelen voor te blijven en die goed zorgt voor haar mensen. Een politie die recht doet aan slachtoffers en nabestaanden en blijft zoeken naar antwoorden en daders. Een politie die een betrouwbare partner is, om bijvoorbeeld problemen met personen met verward gedrag en jeugd samen aan te pakken. Een politie die stevig staat, juist als de samenleving daarom vraagt.

Dat is wat Nederland verdient. Maar dat lukt alleen als de politie de ruimte krijgt om te doen wat nodig is.

Centrale Ondernemingsraad

OPENBAAR MINISTERIE

Regioburgemeesters

P-25-0436